

Preekideeën en voorbeden ten behoeve van diensten waarin voor het Bethunehuis gecollecteerd wordt in juni 2023

4 juni – Allerheiligste Drievuldigheid

Op dit hoogfeest kan de preek uitgaan van het verband tussen Drievuldigheid, verlossing en zending. Dat geeft ook gelijk toegang tot de Drievuldigheid als 'spiritueel' leerstuk (en als meer dan 'dogmatisch puzzeltje'), zoals in oud-katholieke theologie gebruikelijk. God is gemeenschap en verzoent en verlost tot gemeenschap – tussen mensen God, tussen mensen onderling en tussen mens en verdere schepping. Het 'zendingsbevel' uit Matt. 28 past dus niet alleen goed bij deze zondag omdat Vader, Zoon en Geest erin genoemd worden, maar ook omdat de Drievuldigheid hier verbonden is met de missie van de kerk in de wereld. Hoe 'naar binnen gekeerd' het leerstuk ook mag lijken, het is eigenlijk een beknopte samenvatting van Gods verlossende werk 'naar buiten' toe. Kerk zijn zelf is hier een belichaming van, net zoals de kerkelijke 'missie en zending' zoals in het werk van het Bethunehuis in Hong Kong. Praktisch hulp of diaconaat is hiermee nauw verbonden met de kern van christelijke spiritualiteit: verlossing en verzoening tot gemeenschap.

Voorbede: Voor mensen die zich in dienst stellen van Gods verzoening van deze wereld, in het bijzonder de staf en bewoners van het Bethunehuis in Hong Kong, laten we bidden.

8 juni – Sacramentsdag – Feest van het heilig Lichaam en Bloed van Christus

Het nauwe verband tussen het vieren van de eucharistie ('leitourgia') en het betrokken zijn op de naaste ('diakonia') komt op deze feestdag bijzonder helder naar voren in een centraal begrip in de lezing uit 1 Kor. 10: 'gemeenschap' ('koinonia'). Deze gemeenschap verbindt zowel 'horizontaal' als ook 'verticaal': doordat gelovigen in het lichaam van Christus (de gemeente die viert wat ze is – Christus' lichaam) participeren raken ze gelijktijdig in gemeenschap met Christus en met elkaar. Dat betekent ook dat het leed en onrecht dat één ledemaat van dat lichaam ervaart letterlijk allen treft. Lichaam van Christus vieren en zijn houdt zo ook in voor dat lichaam zorgen, ook voor de ledematen (of lidmaten) ervan die aan de andere kant van de aarde wonen. Dat de sacramentele gemeenschap in Christus die de Oud-Katholieke Kerk met de kerken achter het Bethunehuis, de Anglicaanse Kerk in Hong Kong en de Iglesia Filipina Independiente, tot diaconale ondersteuning leidt, is daarom net zo passend als logisch. Dit verband leent zich als uitgangspunt voor de prediking op deze feestdag.

Voorbede: Voor iedereen die tot het Lichaam van Christus behoort en die om wil zien naar de ledematen ervan die pijn lijden, ver weg en dichtbij, om moed en inspiratie, laten we bidden.

11 juni – H. Barnabas

Op de feestdag van de H. Barnabas, één van de eerste apostelen (vgl. Hand. 14:14, al is hij niet één van de Twaalf), staat de uitzending van de leerlingen door Jezus centraal in de evangeliëlezing. Deze biedt volop aanknopingspunten voor een preek over de samenhang tussen de missie van de verkondiging van het koninkrijk (Matt. 10:7) en het brengen van concreet, tastbaar heil (Matt. 10:8). Dat laatste komt hier voor in de vorm van het genezen, begraven van doden, reinigen van melaatsen en het uitdrijven van demonen. Het zijn twee dingen die bij Mattheüs helemaal met elkaar verwezen zijn – wat het koninkrijk eigenlijk inhoudt, wordt duidelijk aan de tekenen van verlossing die de leerlingen doen. En, omgekeerd, waar de tekenen van verlossing op wijzen, wordt duidelijk in de verkondiging: Gods bevrijdende, heel makende heerschappij. Het woord gaat niet zonder de daad en omgekeerd. Voor kerkelijke verkondiging en missie (letterlijk: 'zending' – in het voetspoor van de 'gezondenen', de apostelen) houdt dit in dat het verband met concrete tekenen steeds gezocht moet worden. En dat je die tekenen kunt duiden als wijzend op Gods komende en al aangebroken

heerschappij. De ondersteuning van het Bethunehuis in Hong Kong kan zo'n concreet teken zijn: het is er al, alles wat een gemeente hoeft te doen is zich aansluiten bij het werk van God dat daar al in volle gang is.

Voorbede: Voor allen die tekenen van Gods koninkrijk doen en voor wie hier woorden aan geven, in het bijzonder voor allen die bij het Bethunehuis betrokken zijn, om moed, inspiratie en wijsheid, laten we bidden.

18 juni – zondag na Pinksteren 6

In de evangelielezing van deze zondag, die nauw samenhangt met die van 11 juni kent (als de feestdag van de H. Barnabas gevierd wordt en niet Sacramentsdag), komt in het eerste deel nog een accent naar voren dat de moeite van het uitlichten waard is. Met beelden als 'schapen zonder herder' wijst Jezus namelijk op het gebrek aan goed leiderschap voor het volk Israël (het uitzenden van de leerlingen – de Twaalf! – heeft hier heel duidelijk de connotatie van het opnieuw bijeenbrengen van het Godsvolk). Het aanspreken van politieke en maatschappelijke misstanden en het gebrekkig (of soms ook ronduit misdadig) functioneren van machtshebbers hoort ook tot de diaconale taak van de kerk. En Jezus' leven zelf was één grote aanklacht tegen de misstanden in zijn eigen volk en in het Romeinse Rijk. In het Bethunehuis in Hong Kong worden vrouwen ook toegerust om voor hun eigen rechten op te komen – dat het niet normaal is om onder de tafel, of op het toilet te moeten slapen, bijvoorbeeld. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid gelegd waar hij hoort, bij werkgevers, terwijl tegelijkertijd degenen die onder de misstanden lijden concrete ondersteuning geboden wordt.

Voorbede: Voor wie de stem verheft tegen machtsmisbruik en opkomt voor rechtvaardig leiderschap in maatschappij, politiek en kerk, laten we bidden.

25 juni – zondag na Pinksteren 7

In een Nederlandse context kan diaconaal werk een leuke hobby lijken voor mensen die graag goed doen en ook religieuze inzet kan iets onschuldigs hebben. In de lezing uit het Mattheüsevangelie van deze zondag en ook in de context van Hong Kong is dat wel anders – het verkondigen van het koninkrijk of het opkomen voor uitgebuite mensen is een zaak die je in de gevarenzone kan brengen. Dat is de eigenlijke pointe van Jezus' statements over de mussen en de haren van de leerlingen die geteld zijn. Het zijn bemoedigende uitspraken: wat de wereld ook op je afgooit, in Gods ogen en in Gods werkelijkheid blijf je van onschatbare waarde. Dat is voor wie bedreigd of belaagd wordt vanwege z'n inzet voor de naaste in het licht van Gods koninkrijk van groot belang. De leerlingen van Jezus hadden hier hun ervaringen mee – de medewerkers van het Bethunehuis kennen het eveneens. Tegenwerking door wetgeving die arbeidsmigranten benadeelt of ook het intimideren van mensen is aan de orde van de dag. Het kan voor het verstaan van het evangelie vandaag helpen om zulke ervaringen voor ogen te houden in de eigen, meestal veilige context van het oud-katholieke parochieleven en diaconaat. Zo helpen partners van elders om het evangelie opnieuw te ontdekken.

Voorbede: Voor alle mensen die vervolgd worden vanwege hun inzet voor Gods koninkrijk en hun opkomen voor mensen in de marge, om de wil en de kracht om vol te houden, laten we bidden.